

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

**ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ԴԻՄԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ և ՀԱՄԱՎՃԱՐՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՆԻ ԿԱՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ**

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն մեթոդաբանությունը հանդես է գալիս որպես Հայաստանի Հանրապետությունում հիվանդանոցային բժշկական ծառայությունների ծախսերի դիմաց ապահովագրական հատուցման և համավճարների չափերի սահմանման համար ծառայությունների գնի կամ ծախսերի նորմատիվի հաշվարկման միասնական մեթոդական մոտեցում:
2. Բժշկական ծառայությունների գների հաշվարկումն իրականացվում է միավոր ծառայության ինքնարժեքի հաշվարկման միջոցով:
3. Բժշկական ծառայությունների ինքնարժեքի հաշվարկումն ընդգրկում է հիվանդության/վիճակի վարումը, որպես համալիր բժշկական ծառայություն, որը կարող է հանդես գալ առանձին պարզ ծառայության կամ բարդ՝ մի քանի պարզ ծառայությունների տեսքով:

2. ՍՈՒՅՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

4. Հիմնական բժշկական ստորաբաժանումներ՝ բաժանմունքները, կաբինետները, որտեղ այցելուին հիվանդին տրամադրվում են բժշկական ծառայություններ, իրականացվում են բուժական ախտորոշիչ և կանխարգելիչ միջամտություններ

(հիվանդանոցի պրոֆիլային բաժանմունքներ, հարկլինիկական բաժանմունքներ, ԱԱՊ կաբինետներ և ախտորոշիչ կաբինետներ կամ կենտրոններ):

5. Ուղղակի ծախսեր՝ տվյալ ծառայության մատուցման գործընթացի հետ անմիջականորեն կապված և ամբողջովին տվյալ ծառայությանը վերագրվող ծախսեր, որոնք ներառում են աշխատուժի, դեղորայքի, բժշկական նյութերի և պարագաների ծախսերը, փափուկ գույքի մաշվածությունը, բժշկական հիմնական միջոցների (սարքավորումների և գործիքների) և գույքի ամորտիզացիան և տեխնիկական սպասարկման ծախսերը,

6. Անուղղակի (վերադիր) ծախսեր՝ բժշկական գործունեության կազմակերպման, կառավարման, ինչպես նաև բուժօգնության իրականացման նպատակով կատարվող ծախսեր, որոնք հնարավոր չէ ուղղակիորեն վերագրել բուժօգնության առանձին ծառայությանը:

7. Ծառայության գնի հաշվարկ՝ մեկ միավոր ծառայության ծախսն է ըստ մեկ պարզ ծառայության կամ մեկ բուժված հիվանդի՝ ըստ առանձին ախտորոշման կամ ախտորոշումների խմբի, մեկ հաճախման մեկ մահճակալ օրվա, ստացիոնարում գտնվելու մեկ օրվա:

8. Աշխատուժի ծախս՝ ներառում է ծառայությունը իրականացնող բուժանձնակազմի աշխատավարձը, որը օրենքով, իրավական այլ ակտերով սահմանված կամ աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված աշխատանքները կատարելու դիմաց աշխատողին վճարվող հատուցումն է:

9. Հիմնական աշխատավարձ՝ օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտով, աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված աշխատանքները կատարելու համար սահմանված վարձատրության չափն է (ամսական կամ ժամային դրույքաչափը, գործավարձ), ինչպես նաև առողջության համար վնասակար (կամ առավել վնասակար) պայմաններում աշխատավարձի հավելումները, ամենամյա նվազագույն և լրացուցիչ արձակուրդի վճարները, վարչական հարցերի, աշխատանքային խորհրդատվությունների, կարճատև ընդմիջումների, նախատեսված վերապատրաստումների իրականացման համար աշխատաժամանակի ծախսերը:

10. Լրացուցիչ աշխատավարձ՝ սահմանված հիմնական աշխատավարձի նկատմամբ հաշվարկվող հավելումներն են, որոնք ընդգրկում են հերթապահության, գիշերային ժամերին և տոնական օրերին աշխատանքի համար վարձատրությունը:

3. ՈՒՂՂԱԿԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿԸ

11. Բժշկական ծառայության ուղղակի ծախսերը հաշվարկվում են նորմատիվային (ստանդարտացված) ծախսերի գնահատման մեթոդով:

12. Ուղղակի ծախսերի հաշվարկը հիմնվում է հիմնական ուղղակի ծախսերի նորմերի և նորմատիվների վրա, որը կապված է երկու խումբ մեծություններից.

1) ծառայության յուրաքանչյուր միավորի համար պահանջվող ռեսուրսների չափման ֆիզիկական ցուցանիշից (աշխատուժի տեսակ, նյութերի, դեղորայքի, պարագաների տեսակ, բժշկական սարքավորման, գործիքի տեսակ) և յուրաքանչյուր միավորի համար պահանջվող նյութերի, դեղորայքի և պարագաների քանակից ու դրանց տրամադրման տևողությունից,

2) յուրաքանչյուր միավորի համար աշխատավարձի չափը և նյութերի, դեղորայքի, պարագաների և սարքավորումների ու գործիքների գները:

13. Մեկ միավոր ծառայության ուղղակի ծախսերի (Ծ») հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$$\text{Ծ}_{\text{ու}} = \text{Ա}_{\delta} + \text{Սամ} + \text{Դեղ նյութ} + \text{L}_{\sigma}$$

Ա_{δ} ՝ մեկ միավոր ծառայության աշխատուժի ծախսն է,

Սամ ՝ բժշկական հիմնական միջոցների ամորտիզացիա և նորոգման ու տեխնիկական սպասարկման ծախսերն են,

Դեղ, նյութ ՝ միավոր ծառայության դեղորայքի և նյութերի, պարագաների ծախսն է.

L_{σ} ՝ միավոր ծառայության լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների ծախսն է:

4. ԱՇԽԱՏՈՒԺԻ ԾԱԽՍԻ ՀԱՇՎԱՐԿԸ

14. Միավոր ծառայության աշխատուժի ծախսը հաշվարկելու համար կիրառվում են հետևյալ ցուցանիշները.

1) աշխատաժամանակի տարեկան ֆոնդը աշխատողների յուրաքանչյուր կատեգորիայի համար,

2) յուրաքանչյուր ծառայության համար աշխատաժամանակի ծախսը՝ ըստ աշխատողների առանձին կատեգորիաների,

- 3) մահճակալ-օրերի տարեկան պլանային թիվը,
 - 4) մահճակալների սպասարկման նորմատիվները՝ ըստ աշխատողների առանձին կատեգորիաների,
 - 5) տարեկան նվազագույն և լրացուցիչ արձակուրդային օրերի թիվը աշխատողների յուրաքանչյուր կատեգորիայի համար,
 - 6) Վիրահատական միջամտության տևողությունը,
 - 7) Ծառայության մատուցմանը մասնակցող ստորաբաժանումները՝ ընդունարան, հետվիրահատական ինտենսիվ թերապիայի բաժանմունք, անզգայացման ծառայություն, անհրաժեշտ մասնագիտացված խորհրդատվություններ:
15. Բուժանձնակազմի աշխատուժի ծախսերը ներառում են անմիջականորեն բժշկական ծառայության գործընթացում զբաղված աշխատողների հետևյալ կատեգորիաների հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձերը.
- 1) 4.2.1. ավագ բուժանձնակազմ (բժիշկներ, բժիշկ-լաբորանտ),
 - 2) 4.2.2 միջին բուժանձնակազմ (բուժքույր, լաբորանտ),
 - 3) 4.2.3. կրտսեր բուժանձնակազմ (սանիտար):
16. Բժշկական անձնակազմի հիմնական աշխատավարձը հաշվարկելու համար անհրաժեշտ են հետևյալ ցուցանիշները.
- 1) Առողջապահության նախարարության կողմից հաստատված նորմատիվային աշխատավարձերի չափերը, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ընտրանքային սկզբունքով որոշակի բժշկական կենտրոնների համապատասխան բաժանմունքների (ստորաբաժանումների) բուժանձնակազմի աշխատավարձի փաստացի ցուցանիշները, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ազգային վիճակագրության կոմիտեի կողմից հրապարակված միջին աշխատավարձի չափը:
 - 2) Ամենամյա նվազագույն և լրացուցիչ արձակուրդի վճարները:
 - 3) Օրենսդրությամբ սահմանված աշխատավարձի հավելումները այն բժշկական անձնակազմի համար, որոնք աշխատում են առողջության համար վնասակար (կամ առավել վնասակար) պայմաններում:
 - 4) Վարչական հարցերի, աշխատանքային խորհրդատվությունների, կարճատև ընդմիջումների, վերապատրաստումների իրականացման համար նախատեսված աշխատաժամանակի ծախսերը:
17. Հիմնական աշխատավարձը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$U_{hi} = \sum (1-n) \sigma_u^* \sigma_q^* U_{n_{ord}+n}$, որտեղ

U_{hi} ՝ հիմնական աշխատավարձի տարեկան գումարն է,

σ_u ՝ աշխատողի յուրաքանչյուր կատեգորիայի համար տարվա 12 ամիսների և նվազագույն ու լրացուցիչ արձակուրդի (վերաժված ամսի) հանրագումարն է (12+Արձակ. օր/21),

U_{hi} - աշխատակիցների առանձին կատեգորիաների համար սահմանված աշխատավարձի նորմատիվային մեծությունն է,

σ_q ՝ յուրաքանչյուր աշխատողի կատեգորիայի համար սահմանված վնասակարության գործակիցն է:

18. Բժշկական անձնակազմի լրացուցիչ աշխատավարձը հաշվարկելու համար անհրաժեշտ են հետևյալ ցուցանիշները.

1) 4.4.1. հերթապահության համար վարձատրությունը՝ ելնելով հերթապահության ժամերից և մեկ ժամի վարձատրության դրույքաչափից:

2) 4.4.2. օրենսդրությամբ սահմանված աշխատավարձի այլ հավելումները՝ գիշերային ժամերին /22.00-6.00/ և տոնական օրերին աշխատանքի համար:

19. Լրացուցիչ աշխատավարձի հաշվարկումն իրականացվում է աշխատողների առանձին կատեգորիաների համար լրացուցիչ աշխատավարձերի հաշվարկման հանրագումարով, հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$U_L = U_{\sigma}^* (\sigma_{L_{h}} + \sigma_{L_{տ}})$, որտեղ

U_L -ը՝ Լրացուցիչ աշխատավարձի գումարն է,

U_{σ} ՝ ծառայություն մատուցող բուժանձնակազմի ծախսը մեկ միավոր ժամանակի հաշվով, $\sigma_{L_{h}}$ ՝ հերթապահության համար հաշվարկված տարեկան հերթապահության ժամանակի նորման է,

$\sigma_{L_{տ}}$ ՝ տոների և հիշատակի օրերի համար հաշվարկված տարեկան ժամանակի նորման է:

20. Միավոր ծառայության համար աշխատուժի ծախսը որոշվում է ըստ հիմնական բժշկական ստորաբաժանումների միավոր ծառայություն մատուցող բուժանձնակազմի (բժշկի, բուժքրոջ, սանիտարի) տարեկան աշխատուժի մեկ մահճակալ օրվա ծախսի և ծառայության մատուցման ընթացքում տրամադրված խորհրդատվության բանակից ելնելով հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$U_{\Sigma} = U_{\sigma \sigma \sigma}^* N_{\Sigma} + U_{\Sigma \Sigma}$, որտեղ

U_{Σ} ՝ միավոր ծառայության աշխատուժի ծախսն է

$U_{\text{ср}}$ ' մեկ մահճակալ օրվա աշխատուժի ծախսն է. ըստ հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձերի հանրագումարի և մահճակալների զբաղվածության պլանային ցուցանիշի,

$U_{\text{ср}}$ << առողջապահության նախարարության կողմից հաստատված հիվանդությունների բուժման միջին տևողությունն է,

$U_{\text{шт.}}$ ' ծառայության մատուցման ընթացքում մասնագիտացված խորհրդատվության համար աշխատուժի ծախսն է:

21. Մեկ մահճակալ օրվա համար աշխատուժի ծախսը հաշվարկվում է ըստ բուժանձնակազմի կատեգորիաների (բժիշկ, բուժքույր, սանիտար) հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձի հիման վրա, հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$U_{\text{1/0P}} = (U_{\text{ср}} * \text{Ч}_{\text{ср}}) / (U_{\text{д}} * U_{\text{т}})$, որտեղ

$U_{\text{1/0P}}$ մեկ մահճակալ օրվան ընկնող աշխատուժի ծախսն է ըստ աշխատողների առանձին կատեգորիաների,

$U_{\text{ср}}$ ' միավոր ծառայության տարեկան հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձի գումարն է ըստ աշխատողների առանձին կատեգորիաների,

$U_{\text{д}}$ ' մեկ լրիվ աշխատաժամանակով աշխատող աշխատակցի կողմից մահճակալների սպասարկման նորմատիվն է.

$U_{\text{т}}$ ' մեկ մահճակալի տարեկան պլանային նորմատիվային զբաղվածությունն է օրերով:

22. Միավոր ծառայության գործակիցը հաշվարկվում է հիմնական բժշկական ստորաբաժանումների, այդ թվում ընդունարանի, վերակենդանացման և ինտենսիվ թերապիայի բաժանմունքի ընդհանուր ծառայությունների քանակում միավոր ծառայության չափաբաժնի հաշվարկման հիման վրա, հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$\text{Ч}_{\text{ср}} = \text{СР} / \sum \text{Р}_{(1+\text{П})}$, որտեղ

$\text{Ч}_{\text{ср}}$ ' միավոր ծառայության գործակիցն է.

СР ' տվյալ ծառայության դեպքերի քանակն է,

$\sum \text{Р}_{(1+\text{П})}$ հիմնական բժշկական ստորաբաժանումների կողմից մատուցված ընդհանուր ծառայությունների քանակն է:

23. Միավոր ծառայության վիրահատական միջամտության համար աշխատուժի ծախսը հաշվարկվում է ըստ բուժանձնակազմի կատեգորիաների (բժիշկ, բուժքույր, սանիտար) հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձի հիման վրա, հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$U_{\text{վր}} = \sum (U_{\text{ср}} * \text{Ч}_{\text{վր}}) / \text{Р}_{\text{վր}}$, որտեղ

Այս մեկ վիրահատության համար աշխատուժի ծախսն է ըստ աշխատողների առանձին կատեգորիաների,

Գ_վ՝ միավոր վիրաբուժական միջամտության ծանրաբեռնվածության գործակիցն է

Ք_վ՝ վիրաբուժական միջամտության տարեկան նորմատիվային քանակն է, որը ստացվում է վիրահատարանի տարեկան թողունակության և տվյալ վիրահատական միջամտության նախապատրաստման և իրականացման համար անհրաժեշտ ժամանակի հարաբերակցությունից:

**5. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ (ԲՈՒԺՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆՈՐԵՆ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ) ԵՎ
ԳՈՒՅՔԻ ԱՄՈՐՏԻԶԱՑԻԱ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿ**

24. Բարդ և թանկարժեք տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ծառայությունների համար սարքավորումների և գործիքների ամորտիզացիա և տեխնիկական սպասարկման ծախսերը հաշվարկվում են ելնելով տվյալ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային կամ շուկայական գնից (կարելի է համադրել մի քանի մատակարարների կողմից առաջարկված գներ), օգտակար գործողության ժամկետից և տվյալ ծառայության վրա սարքավորման օգտագործման նորմատիվային ժամանակից, կամ տվյալ սարքի միջոցով տարեկան կատարվող ծառայությունների քանակից:

$U_{ամ} = A_{մ տարի} / P_{տարեկ, որտեղ}$

U_{ամ}. ամորտիզացիա և նորոգման ու տեխնիկական սպասարկման ծախսեր,

A_{մտար}՝ ելնելով օգտակար գործողության ժամկետից սարքի տարեկան ամորտիզացիան է,

P_{տարեկ}՝ տվյալ սարքի միջոցով կատարվող տարեկան ծառայությունների քանակն է:

25. Բարդ և թանկարժեք տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ծառայություններում կիրառվող սարքավորումների և գործիքների ընթացիկ նորոգման և տեխնիկական սպասարկման համար նախատեսված տարեկան ծախսը սահմանվում է 5-ից 8 տոկոս: Այդ ծախսատեսակը միավոր ծառայության ծախսի հաշվարկի ժամանակ գումարվում է սարքի տարեկան ամորտիզացիային՝ մաշվածության գումարին:

26. Հիվանդանոցային բաժանմունքում առկա հիմնական միջոցների և փափուկ գույքի ամորտիզացիա և տեխնիկական սպասարկման ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են հիվանդի անցկացրած մահճակալ օրերի հետ (օրինակ՝ հիվանդասենյակի

գույքը՝ մահճակալ սարքավորումներ, փափուկ գույքը և այլն) հաշվառվում են առանձին և տվյալ մաշվածության ծախսերը միացվում մեկ մահճակալ օրվա ծախսերին: Այդ նպատակով տարեկան մահճակալ-օրերի թվից հանվում է այն օրերի թիվը, երբ սանիտարական տեխնիկական սպասարկման պատճառով մահճակալը չի գործելու: Ելնելով գնից, գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից և մահճակալների տարեկան գործողության օրերի թվից հաշվարկվում է մեկ մահճակալ օրվա համար մաշվածությունը:

27. Եթե առանձին լաբորատոր և գործիքային հետազոտությունների ծախսերում հաշվարկված չէ սարքավորումների, գործիքների ամորտիզացիան և նորոգման ու տեխնիկական սպասարկման ծախսերը, ապա ստացիոնար պայմաններում հիվանդության բուժման գինը հաշվարկելիս նշված ծախսերը դիտարկվում է որպես անուղղակի վերադիր) ծախս և միավոր ծառայության գնում հաշվարկվում անուղղակի (վերադիր) ծախսերի գործակցի միջոցով:

6. ԴԵՂՈՐԱՅՔԻ, ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿ

28. Ըստ ծառայության առանձին տեսակի անհրաժեշտ դեղորայքի, նյութերի և պարագաների ծախսը հաշվարկվում է նախապես սահմանված նյութերի, պարագաների ու դեղորայքի հիմնական (յուրահատուկ) և լրացուցիչ (սիմպտոմատիկ ոչ յուրահատուկ) ցանկերի համաձայն, ըստ միավորի համար նշված նորմատիվային քանակի և գործող գնի:

29. Նյութերի, պարագաների ու դեղորայքի հիմնական (յուրահատուկ) ցանկում ընդգրկվում են տվյալ հիվանդության բուժման գործընթացում օգտագործվող յուրահատուկ (սպեցիֆիկ) նյութեր, պարագաներ ու դեղորայք:

30. Նյութերի պարագաների ու դեղորայքի լրացուցիչ (սիմպտոմատիկ ոչ յուրահատուկ) ցանկում ընդգրկվում են առանձին ուղեկցող հիվանդության կամ հիվանդությունների խմբի բուժման գործընթացում օգտագործվող լրացուցիչ (սիմպտոմատիկ ոչ յուրահատուկ) նյութեր, պարագաներ ու դեղորայք:

31. Գների որոշման համար հիմք է հանդիսանում մեկից ավելի մատակարարներից ստացված գնացուցակների համադրման արդյունքում ընտրված համեմատաբար ցածր գինը կամ դրանց միջինացված գները կամ մեծածախ շուկայական միջինացված գները: Նշված ծախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով.

Դեղ նյութ = $\Gamma_{\text{նորմ}} * \text{Գին}_{\text{միավ.}} + \mathcal{L}_{\text{նորմ}} * \text{Գին}_{\text{միավ.}}$ որտեղ

Դեղ նյութ՝ միավոր ծառայության դեղորայքի և նյութերի, պարագաների ծախսն է ըստ առանձին տեսակների,

$\Gamma_{\text{նորմ}}$ ՝ ըստ առանձին տեսակների դեղորայքի ծախսն է մեկ միավոր ծառայության համար ըստ նորմատիվի,

$\mathcal{L}_{\text{նորմ}}$ ըստ առանձին տեսակների նյութերի, պարագաների ծախսն է մեկ միավոր ծառայության համար համաձայն նորմատիվի,

$\text{Գին}_{\text{միավ.}}$ ՝ դեղորայքի, նյութերի, պարագաների միավորի գինն է:

7. ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ-ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԱԽՏՈՐՈՇԻՉ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

32. Հիվանդանոցում բուժման համար անհրաժեշտ լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների ծախսը հաշվարկվում է կամ ըստ առանձին ախտորոշումների, կամ, ելնելով նույնատիպ բուժման մոտեցումներից և տեխնոլոգիաներից՝ ըստ հիվանդությունների (կլինիկա ծախսային) խմբերի՝ հիմք ընդունելով հիվանդությունների միջազգային դասակարգման 10-րդ վերանայման (ՀՄԴ-10) ախտորոշումներից, հետևյալ բանաձևով.

$$\mathcal{L}_{\sigma} = \sum_{(1+n)} (\mathcal{L}_{<} * \mathcal{L}_{\text{ԳԻՆ միավ.}})$$

$\mathcal{L}_{\sigma}$ ՝ լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների միավոր ծառայության ծախսն է,

$\mathcal{L}_{<}$ ՝ լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների քանակն է ըստ տեսակների,

$\mathcal{L}_{\text{ԳԻՆ միավ.}}$ լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների գինն է ըստ տեսակների:

33. Հիվանդության վիճակի վարման համալիր բժշկական ծառայության մեջ յուրաքանչյուր ախտորոշման ծառայության ծախսը հաշվի է առնվում առանձին-առանձին՝ ելնելով ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից հաստատված պետպատվերի գնացուցակի գներից, իսկ դրանց բացակայության դեպքում առանձին բժշկական կազմակերպություններում տվյալ հետազոտությունների համար սահմանված վճարովի ծառայությունների միջինացված գներով:

34. Առանձին հետազոտությունների ինքնարժեքի հաշվարկման դեպքում ելակետային ցուցանիշների հաշվարկներն իրականացվում են սույն մեթոդաբանությամբ սահմանված ծախսերի հաշվարկման սկզբունքներից ելնելով:

8. ԱՆՈՒՂՂԱԿԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿԸ

35. Անուղղակի ծախսերում հաշվարկվում են բուժհաստատության հետ կապված բոլոր մնացած ծախսերը, որոնք չեն ներառվել ուղղակի ծախսերում:

36. Անուղղակի ծախսերին են դասվում մասնավորապես՝

1) վարչատնտեսական և սպասարկող անձնակազմի աշխատավարձը և դրա հետ ուղղակիորեն կապված այլ ծախսերը,

2) կոմունալ և կապի ծառայությունների վճարները,

3) տնտեսական ծախսերը՝ ընթացիկ տնտեսական նպատակների համար նյութեր, իրեր և այլն (բացառությամբ այն ծախսերի, որոնք հաշվի են առնվել ուղղակի ծախսերը հաշվարկելիս),

4) գործուղումների և ծառայողական ուղևորությունների ծախսերը,

5) սպասարկման ծառայությունների վրա կատարված ծախսերը,

6) տարածքի և ոչ բժշկական սարքավորումների, հիմնական միջոցների ընթացիկ նորոգում, անմիջականորեն ծառայության հետ չկապված փափուկ գույքի, հիմնական միջոցների (շենքի, շինություն, վարչական գույքի) մաշվածություն

7) սանիտարական և հակահիդրեհային նորմերի պահպանման ծախսեր,

8) պետական տուրքեր, հարկեր և այլն:

37. Որպես անուղղակի ծախս հաշվի չեն առնվում հետևյալ ծախսերը.

1) սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների ձեռք բերման վրա կատարված ծախսերը,

2) կապիտալ ներդրումները,

3) վարձակալության տրված տարածքների մասով շենքի ամորտիզացիոն գումարները,

4) շահութահարկը և եկամտային հարկը,

5) պարտավորությունները չկատարելու համար վճարված տույժերը, տուգանքները:

38. Մեկ միավոր ծառայության հաշվով անուղղակի վերադիր) ծախսը հաշվարկվում է անուղղակի ծախսերի բաշխման գործակցի միջոցով ըստ բժշկական անձնակազմի աշխատավարձի հետևյալ բանաձևով.

$$\overline{\text{Ծ}}_{\text{Ա}} = \text{Ա}_{\text{ԱՄ}} * \text{Գ}_{\text{Ա}} \text{ որտեղ}$$

$\overline{\text{Ծ}}_{\text{Ա}}$ ՝ միավոր ծառայության անուղղակի ծախսն է,

$\text{Ա}_{\text{ԱՄ}}$ ՝ միավոր ծառայության աշխատուժի ծախսն է,

$\text{Գ}_{\text{Ա}}$ ՝ անուղղակի ծախսերի բաշխման գործակիցը:

39. Մեկ միավոր ծառայության հաշվով անուղղակի վերադիր ծախսերի բաշխման գործակիցը հաշվարկվում է ըստ բժշկական անձնակազմի աշխատավարձի հետևյալ բանաձևով.

$$\text{Գ}_{\text{Ա}} = \text{Ը}_{\text{Ա}} / \text{Ա}_{\text{ԱՄ}},$$

$\text{Գ}_{\text{Ա}}$ ՝ անուղղակի ծախսերի բաշխման գործակից,

$\text{Ը}_{\text{Ա}}$ ՝ մեկ տարվա ընթացքում կատարված ընդամենը անուղղակի ծախսի հանրագումար՝ ըստ ծախսերի բաղադրամասերի ուղիղ հաշվարկով,

$\text{Ա}_{\text{ԱՄ}}$ ՝ ընդամենը բուժանձնակազմին հատկացված հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձի ֆոնդ:

9. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԾԱԽՍ/ԻՆՔՆԱՐԺԵՔ

40. Ծառայության ինքնարժեքը որոշվում է ծառայության ուղղակի ծախսերի և անուղղակի ծախսերի հանրագումարով հետևյալ բանաձևով

$$\text{Ի} = \overline{\text{Ծ}}_{\text{ՈՒ}} + \overline{\text{Ծ}}_{\text{Ա}}, \text{ որտեղ}$$

Ի ՝ միավոր ծառայության ինքնարժեքն է,

$\overline{\text{Ծ}}_{\text{ՈՒ}}$ ՝ միավոր ծառայության ուղղակի ծախսումն է,

$\overline{\text{Ծ}}_{\text{Ա}}$ ՝ միավոր ծառայության անուղղակի (վերադիր) ծախսն է:

10. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԳԻՆ

41. Բժշկական ծառայության գինը որոշվում է ծառայության ինքնարժեքի և չնախատեսված ծախսերի հանրագումարով հետևյալ բանաձևի միջոցով.

$$\overline{\text{Ծ}}_{\text{գին}} = \text{Ի} + \overline{\text{Ծ}}_2, \text{ որտեղ}$$

$\overline{\text{Ծ}}_{\text{գին}}$ - մեկ միավոր ծառայության գինն է,

Ի - միավոր ծառայության ինքնարժեքն է,

Ծ₂ - չնախատեսված ծախսերի համար հաշվարկված մեծությունն է ($\text{Ծ}_2 * 1$):

42. Հիվանդանոցային բժշկական ծառայությունների ծախսերի դիմաց ապահովագրական հատուցման և համավճարների մեջ չնախատեսված ծախսերը հաշվարկվում են հիմք ընդունելով ոչ բժշկական և բժշկական այլ ծախսերի հանրագումարները, որոնք հաշվի են առնում բժշկական ծառայությունների մատուցման սպասարկման վրա ազդող հատուկ (բժշկական ծառայության առանձնահատկություններ, բժշկական կազմակերպության առանձնահատկությունների) պայմանները:

43. Չնախատեսված ծախսերի սահմանային չափերն ընդունվում են ըստ բժշկական ծառայության բնույթի՝ թերապևտիկ և վիրաբուժական ծառայությունների համար համապատասխանաբար սահմանելով ինքնարժեքի նկատմամբ մինչև 6 և 10 տոկոս:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ